

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/28/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2615200500
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2615200500.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: 1. Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. C. XXXX/X, 2. X. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. C. XXXX/X, XXX XX K., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, deti rodičov, matka: P. Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. Braxatorisa XXXX/X, K., zastúpená advokátkou: JUDr. Mária Trylčová, so sídlom J. Kráľa 738/12, Senica, otec: Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. C. XXXX/X, K., o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Senica č. k. 7P/6/2015-48 zo dňa 27. februára 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa mení tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia v časti, v ktorej súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky sa zamietá.

Uznesenie súdu prvého stupňa sa v časti určenia výživného potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením odvolaním otca prvostupňový súd rozhodol na návrh matky o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom predbežným opatrením tak, že zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté deti zastupovať v bežných veciach a spravovať ich majetok a otcovi uložil platiť výživné na každé z detí po 50 eur mesačne od 29.01.2015, do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, do právoplatného skončenia konania vo veci samej (o úprave výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletým deťom na čas do rozvodu, pod sp. zn. 7P/6/2015). Po právnej stránke súd uznesenie odôvodnil § 102 ods. 1, § § 75 ods. 6, 8, § 76 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku. Skutkovo uznesenie odôvodnil tým, že matka maloletých detí sa návrhom vo veci samej domáhala zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného otcovi, na maloletého Q. 200 eur mesačne a na maloletého X. 150 eur mesačne. Zároveň matka podala návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým žiadala zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti a aby súd zaviazal otca platiť výživné na maloletého Q. a X., na každého z nich po 50 eur mesačne. Matka návrh odôvodnila tým, že podala na súde návrh na rozvod a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Matka nemá inú vyživovaciu povinnosť a otec má vyživovaciu povinnosť k maloletej L. E. E.. Od januára 2015 rodičia maloletých detí spoločne nehospodária a otec neprispieva na úhradu potrieb matky a maloletých detí žiadnou čiastkou. Od januára 2015 sa otec v spoločnej domácnosti zdržiava zriedkavo, zoberie si čisté veci, pohrá sa s deťmi hodinu a ide preč. Otec sa o deti absolútne nezaujíma a do domácnosti nekupuje žiadne potreby a potraviny. Automobil, ktorý spoločne užívali, užíva už len otec, napriek tomu, že automobil potrebuje aj matka kvôli deťom. Otec pracuje v spoločnosti HÍLEK a spol. a.s. a jeho príjem je asi 1.000 eur mesačne. Zároveň otec vlastní byt, ktorý prenajíma a z prenájmu má príjem 300 eur mesačne a dve garáže, z ktorých prenájmu má 100 eur mesačne. Matka je na predĺženej rodičovskej dovolenke a venuje sa celodenne starostlivosti o maloleté deti. V decembri 2014 matka pracovala na dohodu na IV. Základnej škole v Senici a jej príjem

bol 238,57 eura. V súčasnosti si našla zamestnanie v jazykovej škole JAKOLA. Poberá prídavky na deti v sume 47,04 eura mesačne. Matka a otec majú spoločný účet, na ktorý chodila výplata obidvoch rodičov, pričom od júna 2014 do októbra 2014 otec svoju výplatu na tento účet už nepoukazoval a ako nakladal s peniazmi, matka nevie. V decembri 2014 prišla na spoločný účet časť otcovej výplaty vo výške 570 eur z toho 330 eur minul otec na nákup oblečenia pre seba a 200 eur použil pre vlastné potreby. V januári 2015 otec matke a maloletým deťom nedal žiadne peniaze na uspokojenie potrieb. Mesačné náklady na bývanie má matka 116 eur (plyn, elektrina, poistenie domu). Matka predpokladá, že tieto náklady otec uhradil v januári 2015. Ročne platia matka a otec za odvoz komunálneho odpadu sumu 103 eur a daň z nehnuteľnosti 43 eur. Matka spláca stavebný úver v mesačných splátkach 116 eur. Maloleté deti sú v celodennej starostlivosti matky. Q. nastupuje od marca 2015 do škôlky na pol dňa. Q. chodí na detský jumping, kde je poplatok 2 eurá týždenne, angličtinu, kde je poplatok 55,90 eura polročne a 8 eur poplatok za učebnicu a na atletický krúžok v Jablonici, kde ho matka musí voziť autom. Matka nevlastní iný nehnuteľný majetok ako dom v bezpodielovom spoluvlastníctve s otcom. Otec vlastní dvojizbový byt, dve garáže a iné nehnuteľnosti. Otec si vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom neplní ani len v minimálnom rozsahu, neprispieva na ich stravu a ich potreby. Matka je bez príjmu a len začína pracovať. Lustráciou v registri Sociálnej poisťovne súd zistil, že otec mal. detí pracuje od 01.05.2004 v spoločnosti HÍLEK a spol., a.s. a za obdobie od februára 2014 do decembra 2014 bol jeho priemerný vymeriavací základ 1.213,53 eura, čo predstavuje zároveň jeho priemerný mesačný príjem. Zároveň otec nepoberá žiadne dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou. Súd poukázal na to, že predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Aby súd mohol vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, musí navrhovateľ aspoň osvedčiť základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako i osvedčiť naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Súd sa stotožnil so skutkovými a s právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu matky na nariadenie tohto predbežného opatrenia a dospel k záveru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný dôvodne, pretože je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, teda aby bol dočasne upravený výkon rodičovských práv a povinností rodičov voči maloletým deťom a preto súd v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovel, považujúc ho za dôvodný.

Proti uzneseniu podal odvolanie otec maloletej. V odvolaní uviedol, že v danej veci žiadnym spôsobom neboli matkou maloletých detí osvedčené ňou tvrdené skutočnosti, ani len v základnej rovine tak, aby bolo možné z nich vyvodiť záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a zároveň matka ani neosvedčila naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov, ktoré sú nevyhnutným predpokladom v konaní o nariadenie predbežného opatrenia. Matka podala dňa 23.01.2015 návrh na rozvod a úpravu práv a povinností k maloletým deťom, ktorý je obsahovo totožný a zhodných s podaním, návrhom na nariadenie predbežného opatrenia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv, ktorý podala 29.01.2015, teda bezprostredne po vyššie uvedenom podaní, vedenom na Okresnom súde v Senici pod sp. zn. 7P/4/2015. Z totožného obsahu oboch návrhov nevyplýva žiadna dôvodnosť pre nariadenie predbežného opatrenia, naopak, sama matka uvádza, že spoločne hospodárili do konca roku 2014. Za 29 dní od tohto dátumu, ku dňu podania návrhu matka prezentuje naliehavosť úpravy pomerov zverením maloletých detí do jej starostlivosti a určením výživného, čo je nelogické, pretože ak by aj otec matke na výživné neprispieval, čo nie je pravdou, tak mal otec ešte možnosť prispieť posledný deň v mesiaci, teda 30.01. alebo 31.01.2015. Otec ďalej poukázal na to, že matke v mesiaci november 2014 vrátil finančnú hotovosť vo výške 5.000 eur, bezhotovostne na účet, ktorú sumu otec považuje za dostatočnú, aby matka mohla finančne hospodáriť v mesiaci január 2015. Matka bola v december 2014 v pracovnom pomere, teda poberala mzdu, ktorú dostala v januári 2015. V mesiaci november a december 2014 bola na spoločný účet poukázaná mzda otca, s ktorou hospodárila aj matka. Matka súkromne doučuje anglický jazyk, z ktorého má čistý mesačný príjem asi 700 eur. Otec nevie uviesť, na čo tento príjem matke slúži, nemá vedomosť o tom, že by z tohto príjmu matka zabezpečovala potreby domácnosti. Všetky náklady súvisiace so spoločnou domácnosťou s matkou hradí otec a to tým spôsobom, že mesačne platí za elektriku 30 eur, za plyn 50 eur, vodu 10 eur, za potraviny 60 až 70 eur mesačne, 25 eur ako poplatok za mobilný telefón matky a tiež zo spoločného účtu s matkou je hradená splátka úveru vo výške 116 eur. Tvrdenia matky sú protirečivé, keď na jednej strane uvádza, že nemá príjem a na druhej strane uvádza, že platí stavebný úver vo výške 116 eur. Ďalej otec poukázal na to, že peniaze mali doma v hotovosti a tieto každý z rodičov používal podľa potreby. Otec tiež platí náklady spojené s prevádzkou motorového vozidla, pohonné hmoty, poistenie, bežnú údržbu a opravy, pričom vozidlo má k dispozícii aj matka. Mesačne si plní vyživovaciu povinnosť aj voči maloletej L. E. E. vo výške 200 eur. Rozporné je tvrdenie matky uvádzané v návrhu na rozvod, kde uvádza, že ku

dňu podania návrhu rodiča detí bývajú v spoločnej domácnosti a v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia matka uvádza, že od januára 2015 sa otec v spoločnej domácnosti zdržiava zriedkavo a príležitostne neprespáva v mieste spoločného bydliska. Z uvedených dôvodov mal otec za to, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenie nie je dôvodný a preto navrhol, aby odvolací súd nariadené predbežné opatrenie zrušil.

K odvolaniu otca sa vyjadrila matka podaním doručeným 24.04.2015 prostredníctvom právnej zástupkyne. Vo vyjadrení uviedla, že tvrdenia otca v odvolaní sú nepresné, prípadne úplne nepravdivé. Matka nemala možnosť čerpať finančné prostriedky zo spoločných účtov, pretože na spoločných účtoch neboli žiadne peniaze, čo matka osvedčila predložením výpisov z účtov. V januári 2015 boli na spoločný účet zaplatené prídavky na deti v sume 47,04 eura, otec dokonca aj tieto prídavky vybral 20.01.2015 (výber 50 eur). Otec už od augusta 2013 neposielal na spoločný účet svoju výplatu a od rovnakého času na spoločný účet nechodili platby za nájom garáže od nájomcu, ktorý si garáž prenajíma. Matka nevie, ako otec s výplatami a s nájomným od augusta 2013 nakladal, peniaze sa nikdy nedostali do jej dispozície. Matka osvedčila, že v mesiacoch november a december 2014 prišla časť otcovej výplaty na spoločný účet, avšak v decembri 2014 v poukázanej sumy 570 eur otec minul pre svoju potrebu 550 eur. Od augusta 2013 rodina žila z príjmov matky. Matka nemohla na výživu detí čerpať financie od otca, nakoľko tento so svojimi príjmami dlhodobo nakladá sám a matka k nim nemá prístup. Nie je pravdou, že by matka mala príjem z doučovania anglického jazyka v sume 700 eur mesačne. Matka neposkytuje súkromné hodiny anglického jazyka za odplatu. Matka bola v čase podania návrhu na predĺženej rodičovskej dovolenke bez nároku na rodičovský príspevok, alebo inú dávku. V decembri 2014 pracovala na základe dohody o pracovnej činnosti na IV. Základnej škole v Senici a jej príjem bol 238,57 eura. Od februára 2015 pracovala na základe dohody o pracovnej činnosti v jazykovej škole JAKOLA v Senici, mala vyplatenú odmenu za prácu prvýkrát 10.03.2015 v sume 83,14 eura. Odo dňa 22.04.2015 má matka uzatvorenú pracovnú zmluvu s jazykovou školou JAKOLA v Senici. Príjem otca pozostáva zo mzdy v sume 1.013,54 eura mesačne v čistom, okrem toho má otec príjmy z nájmov, bytu a dvoch garáží, ale tieto vytrvalo popiera napriek tomu, že v nehnuteľnostiach sú stále nájomníci. Otec má tiež príjmy, ktorých dôvod matka nevie presne identifikovať od spoločností Záhorák reality s.r.o., od N. Z., od pána B. a od Z. C., platby od týchto ľudí chodili na terminovaný účet matky a otca vo VÚB a.s.. Z tohto termínovaného účtu otec 05.09.2013 vybral sumu 17.000 eur a 28.07.2014 vybral 2.400 eur, ako s nimi naložil, matka nevie. Otec nehradí náklady na domácnosť tak, ako uviedol vo svojom vyjadrení. Otec nezakúpil od januára 2015 žiadne potraviny, ktoré by priniesol do domácnosti, otec tiež neplatí za matku 25 eur mesačne za jej mobilný telefón. Splátku úveru 116 eur matka nemohla hradiť zo spoločného účtu, na ktorom neboli peniaze. Matka nemá vôbec možnosť užívať spoločné motorové vozidlo. Matka trvá na tom, že otec sa v spoločnom dome na adrese v Senici zdržiava od januára len minimálne. Počas dňa tu nestrávil takmer žiaden čas, len pár minút. Domov chodíva v neskorých večerných alebo nočných hodinách. O maloleté deti sa od januára 2015 nezaujíma, trávi s nimi minimum času, v marci s nimi netrúvil žiaden čas. Otec má vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, ktorú si dobrovoľne neplní. Na tejto existencii vyživovacej povinnosti nič nemení ani to, že matka má od februára 2015 svoj príjem (jej príjem zatiaľ nepostačuje na krytie jej životných potrieb a potrieb maloletých detí). Otec maloletých detí si plnil vyživovaciu povinnosť v sume 100 eur prvýkrát dňa 17.04.2015, t. j. viac ako mesiac po vydaní predbežného opatrenia. Dňa 21.04.2015 uhradil sumu 100 eur ako výživné za mesiac marec 2015 a sumu 100 eur ako výživné za mesiac apríl 2015 potom, ako ho matka elektronickou správou upozornila na existenciu nedoplatkov. Z uvedených dôvodov matka navrhla uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správne.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací § 10 ods. 1 O.s.p. prejednal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania podľa ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p., pretože ide o vec, ktorú možno začať i bez návrhu, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech v časti o platenie výživného, keďže uznesenie súdu prvého stupňa v tejto napadnutej časti je vecne správny. V časti o zverení detí do osobnej starostlivosti matke bolo odvolanie otca dôvodné, preto odvolací súd v tejto časti uznesenie súdu zmenil a návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Podľa ust. § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a), b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere; odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Predbežné opatrenie slúži k dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu a existuje naliehavá potreba dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Z obsahu spisu vyplýva, že matka podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia a okrem iného navrhla, aby súd dočasne zveril maloletých synov do jej osobnej starostlivosti. Podala tiež návrh vo veci samej, o úpravu práv a povinností rodičov na čas do rozvodu a návrh na rozvod manželstva a s tým spojenú úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Zverenie detí do svojej starostlivosti predbežným opatrením odôvodňovala tým, že otec maloletých detí sa od januára 2015 zdržiava v spoločnej domácnosti veľmi zriedkavo, v priebehu dňa sa chvíľu hrá s deťmi, večer prichádza domov veľmi neskoro, alebo nepríde domov vôbec. V konaní o rozvod (7P/4/2015) boli súdom vytyčené dve pojednávania, dňa 03.03.2015 a 31.03.2015, na ktorých boli vypočutí obaja rodičia a uvedené informácie tvrdené matkou sa vo výpovediach rodičov potvrdili. V takejto situácii, keď otec nespochybňuje právo matky, aby s ňou maloleté deti bývali v spoločnej domácnosti, starala sa o nich, zabezpečovala ich potreby, neexistuje naliehavá potreba dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi, aby boli deti zverené (resp. ponechané) do osobnej starostlivosti matke predbežným opatrením. Matka sama v návrhu a aj vo svojich výpovediach konštatuje, že deti s ňou bývajú, stará sa o ne a otec jej v starostlivosti o deti žiadnym spôsobom nebráni, nemá záujem sa s deťmi odsťahovať, ani jej starostlivosť nespochybňuje. Charakteristickým znakom predbežného opatrenia je jeho potrebnosť. Osvedčenie potrebnosti vydania predbežného opatrenia vždy zabezpečuje ochranu porušeného alebo ohrozeného práva účastníka konania. Toto zabezpečenie spočíva vo vytvorení situácie pre efektívne využitie procesných mechanizmov slúžiacich na to, aby sa pokračovalo v konaní bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého sa žiada aj vo veci samej. V prejednávanej veci je evidentné, že právo matky (a detí), aby spolu bývali, aby sa o ne starala a zabezpečovala ich potreby nie je zo stany otca maloletých detí ani porušené a ani ohrozené.

Matka maloletých detí sa predbežným opatrením domáhala tiež určenia výživného na maloleté deti z dôvodu, že otec detí výživné neplatí, v mesiaci 11 a 12/2014 síce prišla na spoločný účet časť výplaty otca na spoločný účet účastníkov, ale otec tieto peniaze použil na vlastnú potrebu. V tejto časti návrhu matka osvedčila naliehavosť potreby dočasnej úpravy a preukázala, že otec detí výživné na deti pravidelne neplatí, výpismi z účtov, z ktorých vyplýva, že na nich nie je dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie potrieb detí. Pokiaľ otec v odvolaní uvádzal, že platí náklady spojené s bývaním a splátku stavebného úveru, k tomuto je potrebné uviesť, že v dome tiež býva a náklady spojené s bývaním sú len časťou nákladov súvisiacich so starostlivosťou o deti. Ak otec neplatí výživné na deti, zároveň nespochybňuje starostlivosť matky o maloleté deti, porušuje tým právo detí na ich starostlivosť a opateru a je povinný platiť výživné na deti k rukám matky, aby zabezpečila ich potreby. Ide o úpravu predbežnú, dočasnú, v nevyhnutnej miere (v súlade s charakterom predbežného opatrenia) tak, aby bolo zabezpečené hradenie najnevyhnutnejších nákladov na maloleté deti, aby rozhodnutie o predbežnom opatrení nahrádzalo rozhodnutie vo veci samej. Po vykonanom dokazovaní súd rozhodne o platení výživného v súlade so zásadami upravenými v zákone o rodine, t.j. podľa potrieb maloletých detí a možností a schopností oboch rodičov.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v časti, v ktorej súd predbežným opatrením zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matke, ktorá bude deti zastupovať a spravovať ich majetok zmenil tak, že návrh v tejto časti zamietol, podľa § 220 O.s.p. s poukazom na ust. § 221 ods. 3 O.s.p. a uznesenie v časti, v ktorej súd uložil otcovi platiť výživné na maloleté deti po 50 eur mesačne ako vecne správne, s použitím § 219 ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.